

Høring – forslag til regler om lånebasert folkefinansiering

1. Finans Norges hovedsynspunkter

Det vises til høringsbrev av 26.04.19 med forslag til regler om lånebasert folkefinansiering.

Lånebasert folkefinansiering muliggjør nye finansieringsformer og kan bidra til å skape et større mangfold av finansieringsmuligheter for mindre bedrifter og nyetablerte virksomheter. Som bl.a. Kapitaltilgangsutvalget påpekte i sin utredning NOU 2018: 5, er det behov for å legge til rette for denne finansieringsformen.¹

Et initiativ til å regulere låneformidlingsforetak og lånebaserte folkefinansieringsplattformer er positivt, men det er viktig at slik virksomhet underlegges et regelverk som gjenspeiler disse foretakenes virksomhet på en helhetlig måte. Flere av forslagene fra Finanstilsynet vil være viktige elementer i en slik helhetlig regulering av plattformene som sådan, men det gjenstår fortsatt forhold som gjør at det er behov for å vurdere om det bør komme en særskilt konsesjonstype for lånebaserte folkefinansieringsplattformer slik at disse ikke underlegges en felleskonsesjon for all låneformidling. Det vises i denne sammenheng til behovet for vurderinger som er nevnt i forslagene til lov om låneformidling ble sendt på høring 05.07.19.

2. Finans Norges hovedsynspunkter

- Finans Norge er positiv til at det åpnes for nye innovative løsninger som kan bidra til utviklingen av finanstjenestene, herunder lånebaserte folkefinansieringsplattformer.

---

¹ Det vises også til Nordisk Råds rapport om innovasjon og grønn vekst der det påpekes at det er utfordringer i markedet for finansiering for bedrifter med kapitalbehov opp til 20 millioner kroner. Dette understøttes av funn i «Bedriftsbankboka» (SNF-rapport nr. 06/17) hvor man finner at bankene har skjerpet sine krav til kredittkvalitet hos kundene, særlig små og unge selskaper, samtidig som andelen av nye lån som går til disse selskapskategoriene er fallende.

- Når ulike typer finansforetak driver virksomhet innenfor samme område, bør disse reguleres på samme måte fra myndighetenes side, slik at lik risiko og aktivitet reguleres likt så langt det er mulig – uavhengig av hvilke aktører og i hvilken form tjenestene tilbys i markedet.
- En regulering av lånebaserte folkefinansieringsplattformer må tilpasses EU-regelverket på området som er under utvikling, og den nasjonale lovgivningen bør allerede nå bidra til et harmonisert nordisk regelverk på området.
- Finanstilsynets forslag inneholder viktige elementer til en hensiktsmessig regulering av lånebasert folkefinansiering, men mangler f.eks. regulering av taushetsplikt.
- Det bør ikke være forbud mot adgang til å formidle lån der flere långivere har andeler i samme lån. Et slikt forbud kan være en kilde til ulik behandling av långiverne.
- Låneformidlingsforetaket bør i en del sammenhenger kunne handle på vegne av långiver i samsvar med avtale mellom långiver og låntaker inngått ved etableringen av det enkelte låneforhold. Låneformidlingsforetaket bør kunne legge til rette for overdragelse av kreditorposisjoner.
- Låneformidlingsforetaket bør kunne legge til rette for overdragelse av kreditorposisjoner.
- Finans Norge mener det er nyttig at departementet vil vurdere regelverket for formidling av lån til forbrukere gjennom låneformidlingsplattformer. Vi mener at lån til forbrukere gjennom låneformidlingsplattformer bør reguleres på lik linje med andre forbrukslån, og bidrar gjerne i en slik regelutviklingsprosess dersom det er behov for det.

3. Behovet for å sikre et reelt virksomhetsrom for låneformidlingsplattformer

3.1 Generelt

Forslagene fra Finanstilsynet er bl.a. basert på at det skal etableres et direkte, separat avtaleforhold mellom den enkelte långiver og låntaker, se punkt 3.2 nedenfor. Videre kan ikke låneformidlingsforetaket bistå långiver ved ønske om overdragelse av långivers fordring til annen kreditor, se punkt 3.3 nedenfor. Finans Norge mener disse kravene går lenger enn det som er en nødvendig begrensning av hvilken virksomhet et låneformidlingsforetak kan drive. Begrensningene er heller ikke nødvendige for å ivareta investorhensyn eller forbrukerhensyn.

Finanstilsynet mener videre at «ingen form for samarbeid er lovlig» for låneformidlingsforetaket. Finans Norge mener at Finanstilsynet her går meget langt da andre aktører i finansmarkedet anses å ha en adgang til å samarbeide og jobbe sammen uten at det anses å etablere et agentforhold av den grunn.

3.2 *Kravet om direkte, separate avtaleforhold mellom den enkelte långiver og låntaker*

Låneformidlingsplattformer gir i praksis en form for syndikering av lån ved at flere investorer kan gå sammen om å gi lån til én låntaker. Andre land innen EØS-området tillater dette uten at det kreves at det skal inngås separate avtaler mellom hver enkelt långiver og låntakeren, og uten at dette anses som skyggebanksvirksomhet.

Etter finanstillsynets forslag kan låneformidlingsforetak med lånebaserte folkefinansieringsplattformer måtte utforme opp mot 200 unike låneavtaler per lån. Dette gjør bl.a. reforhandling av vilkår eller endringer underveis i låneperioden, som for de fleste lån er svært praktisk, så å si umulig. Dersom ett større lån til én låntaker, som konsekvens av dette forslaget, splittes i flere separate lånekontrakter mot ulike långivere, er det en risiko for at disse i ettertid kan bli reforhandlet av enkelte långivere på en slik måte at det innebærer forfordeling. Det som på lånetidspunktet oppfattes som ett låneforhold, med likelydende vilkår, inngått på samme tid, kan utvikle seg til å bli eksponeringer med ulik risiko. Finans Norge mener at opprettholdelse av et slikt krav reduserer beskyttelsen for låntakerne. Det bør derfor ikke stilles et krav om direkte, separate avtaleforhold mellom den enkelte långiver og låntaker. I den grad reguleringen gjør det uhensiktsmessig å benytte lånebasert folkefinansiering, risikerer man å miste et viktig, nyskapende supplement til tradisjonell lånefinansiering og denne finansieringsformens bidrag til kapitaltilgang for oppstartsbedrifter.

3.3 *Bistand til overdragelse av långivers fordring*

Finans Norge mener at det ligger lite investor- og forbrukerbeskyttelse i forslaget fra Finanstillsynet om et forbud mot at låneformidlingsforetaket kan bistå långiver ved overdragelse av en fordring, både i forbindelse med investors behov for å kunne realisere en investering og i forbindelse med eventuell misligholdshåndtering.

Det kan være i den enkelte investors interesse å realisere investeringen før forfall. En slik mulighet vil kunne øke attraktiviteten for investering i låneforholdet og dermed også være i låntakers interesse. Folkefinansieringsplattformene bør kunne være behjelpelige med å etablere et marked for og fasilitere en eventuell overdragelse av utlån i samsvar med låneavtale formidlet gjennom deres plattform.

I forbindelse med misligholdshåndtering vil det, særlig ved mindre investeringer, være dyrt og krevende for den enkelte långiver personlig å iverksette inndrivelse av sitt lån. Dette kan i verste fall gjøre at inndrivelse av lånet ikke blir regningssvarende for långivere med små investeringer. Inkassoforetakene vil også av administrative grunner være lite interesserte i å skulle inngå særskilt overtakelsesavtale med hver enkelt långiver om hvert enkelt utlån. Den eneste praktiske mulighet for den enkelte långiver til å kunne ha en effektiv inndrivelse av

forfalte utlån, er dermed gjennom avtaler om overtakelse av utlån som inngås mellom låneformidlingsforetaket og et eller flere inkassoforetak.

Når låntaker og långiver(e) i lånekontrakten har avtalt mulighet og vilkår for kredittoverdragelse i forkant av låneopptaket, bør ikke en slik tjenesteytelse fra låneformidlingsforetaket kunne anses å trekke foretakets uavhengighet i tvil.

4. Forhold som bør vurderes regulert

Siden låneformidlingsforetak ikke anses som finansforetak gjelder heller ikke taushetsplikten i finansforetaksloven § 16-2. Spørsmålet om taushetsplikt er ikke nevnt av Finanstilsynet. Dette berører de ansatte i låneformidlingsforetaket som kan få inngående informasjon om både långivere gjennom hensiktsmessighetsvurderingen og låntakere gjennom en kredittvurdering av disse. Dette kan løses ved at finansforetaksloven § 16-2 gjøres gjeldende for låneformidlingsforetak.

Krav om direkte avtaleforhold mellom låntaker og långiver, krav om at långiver skal gis relevant informasjon om låntaker og informasjon om vesentlige etterfølgende endringer i økonomisk situasjon eller andre omstendigheter, kan også gi långiver tilgang til informasjon om låntaker som bør være taushetsbelagt hos långiver. Dette kan reguleres gjennom å pålegge taushetsplikt gjennom brukervilkår for plattformen. Dette gjøres av flere plattformer allerede i dag.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Erik Johansen
Direktør